

۱. کامل کنید (۲ نمره)

الف) هر چیزی که ذهن ما را به پویایی درآورد، نامیده می شود.

ب) کلامی زیباست، خیال انگیز، عاطفی و تأثیرگذار.

پ) به معنی چیره زبانی و شیواسخنی است.

ت) نام دیگر فارسی دری، است.

ج) دوران غلبه، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی بود.

چ) کتاب «.....» حدود سال ۳۴۶ قمری، به دست عده ای از دانشوران خراسان، نوشته شد.

ح) ادراکی است که از احساس نظم حاصل می شود

د) هجا، یا مقدار آوایی است که دهان با یک بار باز شدن آن را ادا می کند.

۲. نام دیگر سبک خراسانی چیست؟ (۲۵/۰ نمره)

۳. بررسی متن از نظر روحیات و نوع نگرش به جهان، مربوط به کدام قلمرو است؟ (۲۵/۰ نمره)

۴. کدام گزینه معرف اصطلاح «سبک شخصی» است:

□ شیوه هر شاعر در افرینش اثر □ شیوه خاص یک اثر یا آثار ادبی (۲۵/۰ نمره)

۵. درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید (۱ نمره)

الف) هر نوشته ای که به تاریخ تمدن بشری متعلق باشد، ادبیات شمرده می شود.

ب) واج کوچک ترین واحد آوایی زبان است

ج) سخن بلیغ سه ویژگی دارد: بدیع، معانی و تهی از عیوب.

د) ویژگی اصلی نثر موزون، به کارگیری سجع های ساده است.

۶. گزینه های مرتبط را به هم وصل کنید (۱ نمره)

الف	ب
یکسانی دو واژه در واج یا واجهای پایانی و وزن یا هر دوی آنهاست.	جناس تام
علمی که قواعد وزن شعر و طبقه بندی وزن ها را تعیین می کند	واج آرایی
به دو کلمه هم جنس و همسان با معنی متفاوت می گویند	سجع
تکرار صامت یا مصوت در یک عبارت است.	عروض

۷. مشخص کنید کدام بیت، قافیه درونی و کدام بیت، ذوقافیتین دارد؟ (۷۵/۰ نمره)

طُرفه میدارند یاران صبر من بر داغ و درد

در رفتن جان از بدن، گویند هر نوعی سخن

مگذران روز سلامت به ملامت، حافظ

چه توقع ز جهان گذران می داری

۸. مشخص کنید در شعر زیر، کدامیک از آرایه های (تکرار- اشتقاق- واج آرایی- ترصیع- جناس ناقص) وجود ندارد؟ (۵/۰ نمره)

ای بسا شاعر، که او در عمر خود، نظمی نساخت

وی بسا ناظم، که او در عمر خود، شعری نگفت

۹. قاعده قافیه را با نشان دادن الگوی اشتراک قافیه ها مشخص کنید (۱ نمره)

نکونام و صاحب دل و حق پرست

خط عارضش خوش تر از خط دست

صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را

که سر به کوه و بیابان تو داده ای ما را

۱۰. برای هریک از واژه های زیر یک واژه هموزن بنویسید (۷۵/۰ نمره)

مهر) () درود) () التماس) ()

۱۱. مصوتهای واژه «آینه» را مشخص کنید (۷۵/۰ نمره)

۱۲. به دور واژه های هم قافیه خط بکشید: نفت- درخت- هشت- بافت- سخت- رفت- آفت- سفت (۵/۰ نمره)

۱۳. با توجه به تقابل سجهای متوازن و متوازی آرایه در این عبارت پدید آمده است:

«در بدایت، بند و چاه بود، در نهایت تخت و گاه بود.» (۲۵/۰ نمره)

۱۴. با توجه به بیت جدول را کامل کنید: «گوهر خود را هویدا کن، کمال این است و بس/خویش را در خویش پیدا کن، کمال این است و بس» (۷۵/۰ نمره)

واژه های قافیه	ردیف	قاعده قافیه

۱۵. واژه زیر را یک بار با حذف همزه و بار دیگر با همزه بخوانید و به خط عروض بنویسید (نمره)

واژه	با حذف همزه	بدون حذف همزه
دل انگیز		

۱۶. مصراع های هم وزن را به هم وصل کنید (۷۵/۰ نمره)

الف	ب
بیا تا گل برفشانیم و می در ساغر اندازیم	ای ساربان آهسته رو کارام جانم می رود
نخستین باده کاندرا جام کردند	یوسف گم گشته باز آید به کنعان غم مخور
بوی بهار آمد بنال؛ ای بلبل شیرین نفس	کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها؟
کی شکیبایی توان کردن، چو عقل از دست رفت	

۱۷. ایرادهای تقطیع را اصلاح کنید (۷۵/۰ نمره) **و ه چه بیگانه گذشتی، نه کلامی نه سلامی**

و ه	چ	بی	گا	نه	گذ	ذش	تی
و ه	چ	بی	گا	نه	گذ	ذش	تی
و ه	ک	لا	می	ن	س	لا	می
u	u	-	-	u	u	-	-

۱۸. قلمرو فکری و رنگ و بوی هریک از ابیات زیر را مشخص کنید (۲ نمره)

- الف) آب را گل نکنیم؛ در فرودست انگار، کفتری میخورد آب/ یا که در بیشه دور، سیره ای پر میشوید/ آب را گل نکنیم:
 ب) نهنگی بچه خود را چه خوش گفت
 به دین ما حرام آمد کرانه:
 ج) مرده بدم زنده شدم، گریه بدم خنده شدم
 دولت عشق آمد و من، دولت پاینده شدم:
 د) گل بخندید و باغ شد پدرام
 ای خوشا این جهان، بدین هنگام:

۱۹. در باره قلمرو زبانی و ادبی ابیات زیر نمونه های خواسته شده را مشخص کنید (۲ نمره)

- مرا بسود و فرو ریخت هر چه دندان بود
 نبود دندان، لا بل چراغ تابان بود
 یکی نماند کنون زان همه، بسود و بریخت
 چه نحس بود! همانا که نحس کیوان بود
 نه نحس کیوان بود و نه روزگار دراز
 چه بود؟ منت بگویم: قضای یزدان بود
 همیشه شاد و ندانستی که، غم چه بود؟
 دلم نشاط و طرب را فراخ میدان بود
 الف) نمونه کاربرد واژه کهن:
 ج) نمونه کاربرد واژه غیر فارسی:
 د) نمونه آرایه تشبیه:
 ز) نمونه آرایه تکرار:
 ب) نمونه جابجایی ضمیر:
 د) نمونه کاربرد «را» نشانه حرف اضافه:
 ر) نمونه آرایه واج آرایی:
 س) نمونه آرایه تضاد:

۲۰. در باره نثر زیر، نمونه های خواسته شده را مشخص کنید (۲ نمره)

الهی! نام تو ما را جواز، مهر تو ما را جهاز. الهی در جلال رحمانی، در کمال سبحانی، الهی کدام درد از این بیش باشد که معشوق توانگر بود و عاشق درویش. الهی تحقیقی ده که از دنیا بیزار شویم و توفیقی ده که در دین استوار شویم. الهی اگر پرسی حجت نداریم و اگر بسنجی بضاعت نداریم و اگر بسوزی طاقت نداریم. من به حور و قصور ننازم، اگر نفسی باتو پردازم، از آن هزار بهشت سازم. (خواجه عبدالله انصاری)

- الف) نمونه کاربرد فعل به شکل کهن:
 ب) کوتاهی و بلندی جملات:
 ج) نمونه کاربرد واژه غیر فارسی:
 د) نمونه کاربرد «را» نشانه حرف اضافه:
 ز) نمونه سجع مطرف:
 د) نمونه سجع متوازی:
 ز) نمونه آرایه ترصیح:
 س) نمونه جناس اختلافی:

۲۱. هریک از پیامهای زیر مربوط به کدامیک از عبارتهای زیر است؟ «دعوت به نیکی - پرهیز از رفیق بد - ایام عمر را غنیمت دانستن - ارتباط فکر و سن

انسان - تعادل میان درآمد و خرج کردن - توجه به محتوای خوب - رعایت سخن - دعوت به مطالعه - درس خواندن» (۵/۱ نمره)

- الف) آدمی، شریف تر خلائق است و قدر ایام عمر خویش نمی داند (.....)
 ب) خرج فراوان کردن، مسلم کسی را باشد که دخل معین دارد (.....)
 پ) دیدم که نصیحت نمیپذیرد روی از مصاحبت بگردانیدم (.....)
 ت) شیرین سخن باش! شاید این گفتار آخرینت باشد (.....)
 ج) سعی نکن انسان موفقی باشی، بلکه سعی کن انسان ارزشمندی باشی (.....)
 د) بنگر چه می گوید، منگر که می گوید؟ (.....)

موفق باشید